

ACTA MVSEI APVLENSIS
APULUM LIV
series *ARCHAEOLOGICA ET ANTHROPOLOGICA*

ARS ARCHAEOLOGICAE
Studii dedicate lui Nikolaus Boroffka la aniversarea a 60
de ani
Studies dedicated to Nikolaus Boroffka on his 60th
birthday

Volum îngrijit de/Edited by:

Horia Ciugudean,
Gabriel Tiberiu Rustoiu
Radu Ota

Editura „ASTRA Museum”

Alba Iulia

2017

Fondator

ION BERCIU

Editor

GABRIEL T. RUSTOIU

Colegiul editorial

RADU ARDEVAN - Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca

NIKOLAUS BOROFFKA - Deutsches Archäologisches Institut, Berlin

DANIEL DUMITRAN - Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia

NICOLAE GUDEA - Cluj-Napoca

VALER MOGA - Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia

ZENO KARL PINTER - Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu

MARIUS PORUMB - Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca

VOLKER WOLLMANN - Obrigheim

Colegiul de redacție

HORIA CIUGUDEAN - director

RADU OTA - secretar de redacție

GEORGE BOUNEGRU - membru

CONSTANTIN INEL - membru

Adresa de corespondență:

MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII

510010 ALBA IULIA

Str. Mihai Viteazul, 12-14

Tel. 0258/813300

Correspondence address:

MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII

RO – 510010 ALBA IULIA

Mihai Viteazul St., 12-14

Tel. (+40) (258) 813300

revista.apulum@yahoo.com

www.mnuai.ro; www.muzeuluniriialba.ro; www.anuarulapulum.ro

© 2017 MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII ALBA IULIA

ISSN – 1013-428X

ISSN – 2247-8701

ACTA MVSEI APVLENSIS

APVLVM

LIV

series *ARCHAEOLOGICA ET ANTHROPOLOGICA*

ALBA IULIA

MMXVII

Tehnoredactare: HORIA CIUGUDEAN, RADU OTA
Traducerea și verificarea textelor în limba engleză: ADINA GOȘA, BRÎNDUȘA
CIUGUDEAN-PANAITE

Textele nepublicate nu se restituie.

Tipărit la **Vertical Graphic SRL** Alba Iulia

S U M A R

CONTENTS – SOMMAIRE – INHALT

TABVLA GRATVLATORIA.....	13
HORIA CIUGUDEAN, GABRIEL TIBERIU RUSTOIU, RADU OTA, Cuvânt înainte/Foreword.....	17
HORIA CIUGUDEAN, <i>Laudatio</i>	20
BIBLIOGRAFIE NIKOLAUS BOROFFKA.....	29

STUDII – STUDIES

GHEORGHE LAZAROVICI, CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, The Role of Salt in the Beginning of the Neolithisation Process in the southern Part of Central Europe and the Balkans <i>Rolul sării în debutul procesului de neolitizare în zona sudică a Europei centrale și a Balcanilor</i>	53
SABIN ADRIAN LUCA, ANA-MARIA PĂPUREANU, GHEORGHE NATEA, Date despre o cataramă de curea realizată din <i>Spondylus Gaederopus Linnaeus</i> , 1758, descoperită la Tărtăria – Gura Luncii – campania 2010 <i>A Belt Buckle made of Spondylus Gederopus Linnaeus, 1758, discovered at Tărtăria – Gura Luncii – the 2010 Campaign</i>	107
SABIN ADRIAN LUCA, TIBERIU BOGDAN SAVA, DORU PĂCEȘILĂ, OANA GAZA, IULIANA STANCIU, GABRIELA SAVA, BIANCA ȘTEFAN, Date radiocarbon din situl arheologic de la Turdaș – Luncă (cercetările preventive ale anului 2011) (I) <i>Radiobarbon Data from Turdaș – Luncă archaeological Site (the preventive Researches from 2011) (I)</i>	137
MIHAELA BLEOANCĂ, Un topor de tip Jászladany descoperit pe raza localității Tibru, com. Cricău (jud. Alba) <i>An Axe of Jászladany-Type discovered at Tibru, Cricău parish, (Alba county)</i>	147
MIHAELA-MARIA BARBU, MARIUS-MIHAI CIUTĂ, Industria litică cioplită eneolitică de la Șeușa - Gorgan (com. Ciugud, jud. Alba) <i>The Copper Age lithic Industry from Șeușa – Gorgan (Ciugud parish, Alba county)</i>	155
CAROL KACSÓ, Necropola tumulară din bronzul târziu de la Bicz (jud.Maramureș, România) <i>Die Spätbronzezeitliche Hügelnekropole von Bicz (Kreis Maramureș, Rumänien)</i>	189
CLAES UHNÉR, SVEND HANSEN, HORIA CIUGUDEAN, GABRIEL BĂLAN, RALUCA BURLACU-TIMOFTE, Structura și demografia	

<p>așezării de la Teleac: o fortificație din Transilvania de la sfârșitul epocii bronzului - începutul epocii fierului <i>Settlement Structure and Demography in Teleac: a Late Bronze Age – Early Iron Age Hillfort in Transylvania</i></p>	211
<p>BIANKA NESSEL, "Leaf shaped" Negatives and their Meaning: a rare Mould Type from the Teleac Hillfort, jud. Alba Transilvania <i>Negativele în formă de frunză și semnificația lor: un tip rar de tipar din fortificația de la Teleac, jud. Alba, Transilvania</i>.....</p>	247
<p>MONICA ȘANDOR-CHICIDEANU, Figurine zoomorfe din bronz și lut din zona lacului Bistreț, jud. Dolj <i>Zoomorphe Figurinen aus Bronze und Ton des Bistret-See Gebietes, Kreis Dolj</i>.....</p>	263
<p>CRISTINEL FÂNTÂNEANU, ADRIAN COSMIN BOLOG, OVIDIU OARGA, O piesă de bronz descoperită la Gâmbaș (mun. Aiud, jud. Alba) <i>A Bronze Object discovered at Gâmbaș (Aiud Municipality, Alba County)</i>.....</p>	281
<p>RADU OTA, ILIE LASCU, GEORGE BOUNEGRU, Un mausoleu descoperit recent și problema existenței unor asemenea construcții la Apulum <i>A recently discovered Mausoleum and the Topic of Existence of some funerary Buildings at Apulum</i>.....</p>	287
<p>FLORIN CIULAVU, Pușculițele romane descoperite la Apulum <i>Roman Money Boxes discovered at Apulum</i>.....</p>	313
<p>RADU OTA, CRISTIAN TITUS FLORESCU, Un altar votiv descoperit în castrul legionar de la Apulum <i>A votive Altar discovered in the legionary Camp of Apulum</i>.....</p>	329
<p>DANIELA CIUGUDEAN, Roman bronze Military Equipment and Harness in the Collections of the Alba Iulia Museum. I. Belt and Baldric Plates <i>Echipament militar roman și piese de harnașament din bronz în colecțiile muzeului din Alba Iulia. I. Aplici de centură și balteus</i>.....</p>	341
<p>CĂLIN COSMA, ADRIAN COSMIN BOLOG, OVIDIU OARGA, Morminte avare recent descoperite la Gâmbaș (jud. Alba) – punct "Ogoarele de jos" <i>Neu entdeckte awarische Gräber in Gâmbaș (Kreis Alba) – Standort "Ogoarele de jos"</i>.....</p>	409

RESTAURARE – CONSERVARE – INVESTIGAȚII
RESTORATION – CONSERVATION – INVESTIGATIONS

- DAN ANGHEL, Aspecte ale restaurării materialului arheologic descoperit la Alba Iulia - Recea
Restoration Aspects of the archaeological Material discovered in Alba Iulia – Recea..... 435
- SORIN ȘERBAN, Restaurarea unui vas de mari dimensiuni aparținând culturii Wietenberg
The Restoration of a Wietenberg big Pot..... 451

RECENZII ȘI NOTE DE LECTURĂ
REVIEWS AND READER'S NOTES

- ZENO KARL PINTER, Mihai Bărbulescu, *Arheologia azi, în România*, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2016, 224 pagini, cu o prefață de Aurel Codoban..... 459
- VIORICA SUCIU, Valentin Dolfi, *Repertoriul descoperirilor monetare de pe teritoriul județului Vâlcea*, Societatea Numismatică Română, București, 2016, 157 p..... 464
- RADU OTA, (Editors: Oana Tutilă, Nicolae Cătălin Rișcuța, Iosif Vasile Ferencz), *Archaeological Small Finds and their Significance. Proceedings of the Symposium on Games and Toys*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2016, 130 pagini, 57 figuri, 2 planșe..... 467
- RADU CIOBANU, Robert Bedon, Hélène Maveraud-Tardiveau (edit.), *Présence des divinités et des cultes dans les villes et les agglomérations secondaires de la Gaule romaine et des régions voisines, Caesarodunum XVII-XLVIII*, Limoges, 2016, 591 pag, cu ilustrații și grafice alb-negru..... 470
- Lista autorilor..... 473

ACTA MUSEI APVLENSIS LIV

ARS ARCHAEOLOGICAE

***Studii dedicate lui Nikolaus Boroffka la aniversarea
a 60 de ani***

***Studies dedicated to Nikolaus Boroffka on his 60th
birthday***

Volum îngrijit de/Edited by:

Horia Ciugudean,
Gabriel Tiberiu Rustoiu
Radu Ota

Editura „ASTRA Museum”

Alba Iulia

2017

Nikolaus Boroffka

LAUDATIO

Colegiul de redacție al revistei „Apulum“ din cadrul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia a adoptat hotărârea de a dedica volumul din acest an eminentului arheolog german PD Dr. Nikolaus Boroffka, vechi colaborator și prieten al școlii arheologice românești, cu ocazia împlinirii vârstei rotunde de 60 de ani.

Fără a aparține arheologilor de etnie germană originari din România, asemenea lui Hans Schroller, Alfred Prox sau Kurt Horedt, Nikolaus Boroffka continuă o lungă tradiție a școlii germane de cercetare a siturilor arheologice din spațiul geografic românesc, care a debutat cu mai bine de un secol în urmă, prin cercetările lui Hubert Schmidt de la Cucuteni.

Născut la Berlin pe 9 decembrie 1957, într-o familie de medici germani, Alexander și Nora Boroffka, Nikolaus a pășit pe drumul arheologiei preluând poate nu doar unul din prenumele sale (Gregor Otto), dar și tradiția lăsată de Grigorii Iosifovič Borovka (1895-1942), o rudă stabilită în Rusia, cercetător științific la muzeul Ermitaj în perioada interbelică. Acesta a fost unul dintre primii arheologi care au prezentat arta scitică ca pe o artă cu trăsături proprii, în special în cele două monografii ale sale, Kunstgeschichte der Skythen, Berlin, f.a. și Scythian Art, New York 1928. Grigorii Borovka a fost arestat în 1930 și condamnat la 10 ani de detenție într-un lagăr din Siberia, unde a și fost executat în 1942. Memoriei sale i-a

The editors of the Apulum journal, belonging to the Alba Iulia National Museum of the Union, have decided to dedicate this year's volume to the eminent German archaeologist PD Dr. Nikolaus Boroffka, an old collaborator and friend of the Romanian school of archaeology, upon reaching the round age of 60.

Without being part of the Saxon archaeologists born in Romania, such as Hans Schroller, Alfred Prox or Kurt Horedt, Nikolaus Boroffka carries on the long tradition of the German school to research archaeological sites from the Romanian territory, which began more than a century ago with the field research of Hubert Schmidt at Cucuteni.

Born in Berlin on the 9th of December 1957, in a family of German physicians, Alexander and Nora Boroffka, Nikolaus started treading on the path of archaeology taking over possibly not just several of his first names (Gregor Otto), but also the tradition of Grigorii Iosifovič Borovka (1895-1942), a relative living in Russia, and an interwar scientific researcher at the Hermitage Museum. He was one of the first archaeologists to present Scythian art as an art having its own features, especially in his two monographs, Kunstgeschichte der Skythen, Berlin, and Scythian Art, New York 1928. Grigorii Borovka was arrested in 1930 and sentenced to 10 years in a Siberian detention camp,

dedicat Nikolaus studiul privind „Descoperiri hallstattiene târzii la sud de Carpați”, publicat în Apulum XXXII, 1995, p. 101-112.

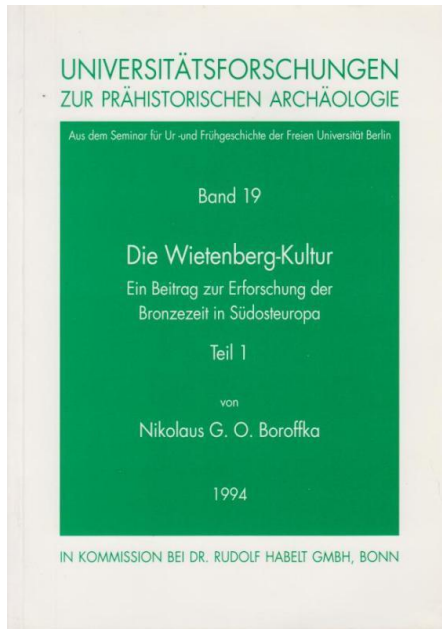
Nikolaus a urmat studiile primare și gimnaziale pe două continente, în Africa, unde părinții săi au lucrat mai mulți ani în Nigeria și în Europa, la Goethe Gymnasium din Berlin. Între 1971-1976 el se află la studii la Colegiul Ackworth, Pontefract, în Marea Britanie. Studiile universitare le va urma la Universitatea Christian-Albrecht din Kiel între anii 1976-1982, unde îl are ca profesor pe Bernhard Hänsel, participând la săpăturile acestuia de la Kastanas (1977-1980). Hänsel devine magistrul și mentorul lui Nikolaus, care-și pregătește sub îndrumarea sa doctoratul la Freie Universität din Berlin între 1982-1991. În această perioadă își începe călătoriile de documentare în România, tema doctoratului său fiind cultura Wietenberg, una dintre manifestările majore ale epocii bronzului din Europa sud-estică. Metodic și tenace, Boroffka va învăța limba română, legând prietenii cu arheologii orientați spre tematica epocii bronzului (Tudor Soroceanu – Cluj-Napoca, Ion Motzoi-Chicideanu – București, Horia Ciugudean – Alba Iulia).

În anul 1992 Boroffka își susține doctoratul cu teza „Die Wietenberg-Kultur. Ein Beitrag zur Erforschung der Bronzezeit in Südosteuropa“, promovând cu Magna cum laudae, lucrarea văzând lumina tiparului doi ani mai târziu în seria Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie 19. Dr. Rudolf Habelt GmbH (Bonn).

where he had been executed in 1942. Nikolaus dedicated his study on “Late Hallstatt discoveries South of the Carpathians”, published in Apulum XXXII, 1995, p. 101-112, to his memory.

Nikolaus went to school on two continents – in Africa, where his parents worked for several years in Nigeria, and in Europe, at the Goethe Gymnasium in Berlin. From 1971 to 1976, he studied at the Ackworth College, Pontefract, in the United Kingdom. Between 1976 and 1982, he studied at the Christian-Albrecht University from Kiel, under Professor Bernhard Hänsel and he takes part to the excavations at Kastanas (1977-1980). Hänsel became the main teacher and mentor of Nikolaus, who prepared his doctoral thesis under his guidance at the Freie Universität in Berlin from 1982 to 1991. It was during this period that he began his travels to Romania, the topic of his PhD being the Wietenberg culture, one of the major Bronze Age civilisations in South-East Europe. Tenacious and talented, Boroffka learned Romanian and became good friend with several archaeologists focusing on the Bronze Age (Tudor Soroceanu – Cluj-Napoca, Ion Motzoi-Chicideanu – București, Horia Ciugudean – Alba Iulia).

In 1992, Boroffka earned his Ph.D. Magna cum laudae, with the thesis “Die Wietenberg-Kultur. Ein Beitrag zur Erforschung der Bronzezeit in Südosteuropa”, study published two years later in the series Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie 19. Dr. Rudolf Habelt GmbH (Bonn).

Mitteilungen der Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte Bd. 35, 2014, S. 15 – 24

Gonur-Depe. Eine bronzzeitliche Königsstadt in Mittelasien
Nikolaus Boroffka, Berlin

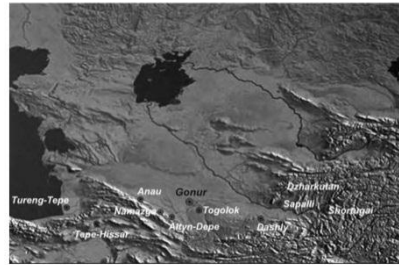

Abb. 1. Lage von Gonur in Turkmenistan, sowie weitere Fundorte, die im Text erwähnt werden. Abbildung erstellt durch R. Boroffka

Den Beginn der Erforschung der Bronzezeit Mittelasiens könnte man an die Entdeckung 1841 des Fundes von Astarabad setzen, der zunächst mit den eisenzeitlichen Skythen in Verbindung gebracht wurde (Bode 1844). Erst M. Rostovtzeff (1920) korrigierte dies, indem er den Fund in die Kupferzeit, nach damaligem Verständnis, einordnete und mit dem Nahen Osten verband. Möglich war dies auch durch die Forschungen in Assan, Turkmenistan, unter der Leitung von Pompeii (1908), an denen der Berliner Archäologe Hubert Schmidt wesentlichen Anteil hatte. Dort hatte man an Siedlungshügeln eine erste, stratigraphisch abgesicherte Abfolge der Kulturentwicklung vom Neolithikum bis in die Eisenzeit erschreiben können.

In den Jahren nach dem Zweiten Weltkrieg wurde die Forschung zur Bronzezeit in Turkmenistan durch

sowjetische Wissenschaftler intensiviert (Überblick bei Mason & Sarianidi 1972), und kurz darauf wurden Siedlungen und Gräber einer vergleichbaren Kultur auch in Usbekistan (Acacapon 1973; Acacapon 1977) und Afghanistan (Capaman 1977) entdeckt. Sie sind heute unter verschiedenen Namen in der Fachliteratur bekannt, darunter: Namazga V-VI, Bactro-Margiana Archaeological Complex (BMAC), Sapalli-Kultur (regional in Usbekistan) oder Oxus Civilization (besonders in der französischen Literatur). Zu den wichtigsten Fundorten gehören etwa Namazga-Depe, Aghyn-Depe, Togolok, Gonur-Depe (alle in Turkmenistan), Dzharkutan und Dzharkutan und Sapalli (Usbekistan), die mit benachbarten Kulturen im Zusammenhang stehen, wie etwa in Turung-Tepe oder Tepe-Hissar (Iran) und Shortugai (Afghanistan) zu belegen ist (Abb. 1).

Coperta volumului „Die Wietenberg-Kultur” (Bonn, 1994)

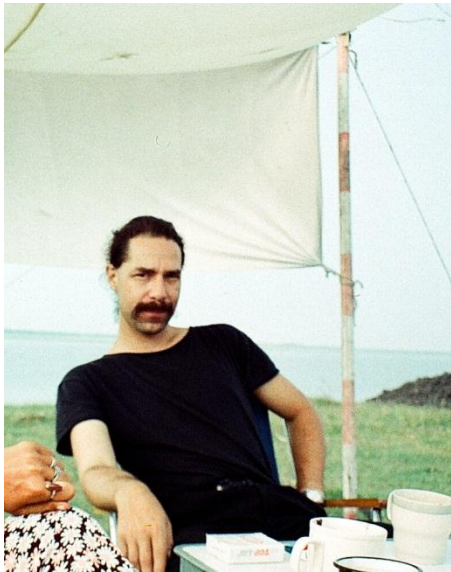
În perioada petrecută în România pentru pregătirea doctoratului, Nikolaus va studia și documenta numeroase piese arheologice inedite din colecțiile muzeelor pe care le-a vizitat, acestea constituind baza unor viitoare articole în reviste de specialitate din România, Germania și fosta Iugoslavie. Deasemenea el va participa direct la săpături arheologice din Transilvania, fiind co-responsabil al șantierului de la Poiana Ampoiului, jud. Alba, împreună cu Horia Ciugudean (1991-1993).

Obținerea titlului de doctor și excelența sa pregătire științifică îi permit să devină bursier al Fundației Humboldt între 1993-1994. El continuă să participe la săpături arheologice în România, la Bistreț,

Studiul consacrat săpăturilor de la Gonur Depe (2014)

In the time spent in Romania preparing his doctoral thesis, Nikolaus studied and published several archaeological finds from the collections of the museums he visited, which would be published subsequently in articles in specialty reviews from Romania, Germany and former Yugoslavia. He has also directly taken part in archaeological excavations in Transylvania, sharing the lead of the excavation site from Poiana Ampoiului, Alba County, with Horia Ciugudean (1991-1993).

His Ph.D. and his excellent scientific background earned him a fellowship with the Humboldt Foundation from 1993 to 1994. He continued taking part in excavations across Romania, at Bistreț-Dunăreni, Sighișoara and Orăștie

Bistreț, România (1991)

Sighișoara și Orăștie (1991-1995), împreună cu Ion și Monica Chicideanu, Radu Harhoiu Zeno-Karl Pinter și Sabin A. Luca. Deasemenea participă și la săpături de salvare în Germania, la Perwenitz, Cottbus, Luckau, Potsdam etc.

Odată cu primul său contract cu Departamentul Eurasia al Deutsches Archäologisches Institut în anul 1997, cariera lui Nikolaus Boroffka înregistrează o cotitură decisivă. Este vorba despre contactul său profesional cu spațiul asiatic, (Iran, Pakistan, Uzbekistan, Tadjikistan, Kazahstan), unde își va desfășura cu precădere cercetările de teren pînă în momentul de față.

Teleac, Romania (1993)

(1993-1995), with Ion & Monica Chicideanu, Radu Harhoiu, Zeno-Karl Pinter and Sabin A. Luca. He also joined rescue excavations in Germany, at Perwenitz, Cottbus, Luckau, Potsdam etc.

Upon signing his first contract with the Eurasian Department of the Deutsches Archäologisches Institut in 1997, Nikolaus Boroffka's career took a major turn. It enabled him to take contact professionally with the Asian region, (Iran, Pakistan, Uzbekistan, Tajikistan, Kazakhstan), where he still mostly runs his field research to this date.

His collaboration with the Eurasien Abteilung continued on a temporary basis until 2014, when he became a full-time employee there.

Aral, Uzbekistan (2003)

Colaborarea sa cu Eurasien Abteilung va avea un caracter intermitent pînă în anul 2014, când va deveni angajat permanent al acestei instituții. Colaborarea sa cu alte instituții a inclus GeoForschungsZentrum, Potsdam (2002-2005), Institut für die Sprachen und Kulturen Südasiens, Freie Universität Berlin (2007), Institut für Archäologische Wissenschaften, Vor- und Frühgeschichte, Johann Wolfgang Goethe-Universität, Frankfurt/Main (2008).

Nikolaus a revenit ori de câte ori a avut ocazia în România, fie pentru a participa la săpături arheologice, precum cele de la Pănade (2008-2009), fie în cadrul unor proiecte de cercetare a chihlimbarului, staniului sau compoziției bronzurilor preistorice,

Kabul, Afganistan (2014)

He has also partnered with other institutions, such as GeoForschungsZentrum, Potsdam (2002-2005), Institut für die Sprachen und Kulturen Südasiens, Freie Universität Berlin (2007), Institut für Archäologische Wissenschaften, Vor- und Frühgeschichte, Johann Wolfgang Goethe-Universität, Frankfurt/Main (2008).

Nikolaus has returned to Romania, whenever he has had the opportunity – whether to take part in archaeological excavations, such as the ones from Pănade (2008-2009), or to support projects researching amber, tin or the composition of prehistoric bronze, thus proving not only his permanent interest for an important territory for the European Prehistory, but also his openness to a

dovedind nu doar interesul său permanent pentru un spațiu geografic important în preistoria europeană, dar și disponibilitatea sa pentru o abordare pluridisciplinară, expertiza sa incontestabilă atrăgându-i numeroase colaborări.

În afara activității sale de cercetare în teren, Nikolaus Boroffka a desfășurat în paralel și o variată activitate didactică universitară, mai ales după obținerea habilitației în anul 2008 la Freie Universität din Berlin. Tematica cursurilor sale, ținute la universități din Germania (Berlin, Frankfurt a. M.), Suedia (Göteborg, Umeå) și România (București, Cluj-Napoca, Sibiu, Alba Iulia) a inclus, între altele, prezentarea epocii bronzului dintre Marea Adriatică și Marea Neagră, perioada timpurie a epocii metalelor în zona Ural, depunerile votive din epoca bronzului etc.

Experiența câștigată de Nikolaus de-a lungul a patru decenii de cercetări în teren a determinat și participarea sa în calitate de coordonator la numeroase șantiere-scoală, între acestea numărându-se și fortificația de la Teleac (România) din cadrul proiectului european „Forging Identities” (2010-2011).

Interesat și de valorificarea expozițională a patrimoniului arheologic, Nikolaus a colaborat de-a lungul anilor la organizarea unor expoziții dedicate civilizațiilor epocii bronzului, cum a fost „Das mykenische Hellas. Heimat der Helden Homers” (Berlin 1988) sau „Comori ale epocii bronzului din România” (București 1995). Deasemenea s-a implicat în

multidisciplinary approach, His indisputable expertise has thus brought about numerous opportunities for collaboration.

In addition to running his field archaeological research, Nikolaus Boroffka has taught at the same time at university level, especially after earning his habilitation in 2008 at Freie Universität in Berlin. The topics for his courses delivered at universities from Germany (Berlin, Frankfurt a. M.), Sweden (Göteborg, Umeå) and Romania (București, Cluj-Napoca, Sibiu, Alba Iulia) have covered, among others, an overview of the Bronze Age in the territory between the Adriatic and the Black Sea, the early metal age in the Ural area, as well as votive offerings in the Bronze Age etc.

The experience gained by Nikolaus over four decades of field archaeological research has also supported him in becoming a coordinator for several teaching excavation sites – an important one being the fortification from Teleac, Alba County (Romania), as part of the European project “Forging Identities” (2010-2011).

Nikolaus was also interested in the valorization of archaeological heritage to the public, so he took part in the organizing of different exhibitions, mostly dedicated to the Bronze Age civilization, such as „Das mykenische Hellas. Heimat der Helden Homers” (Berlin 1988) or „Treasures of the Bronze Age in Romania” (București 1995). He had also reorganized several museum collections in the countries he has excavated (Alba Iulia, Sighișoara, București, Tașkent, Termez, Bajsun etc).

reorganizarea a numeroase colecții arheologice din zonele unde a făcut cercetări (Alba Iulia, Sighișoara, București, Taškent, Termez, Bajsun etc).

A fost cooptat în colegiile editoriale ale mai multor reviste, precum: *Romanian Journal of Archaeology* (www.archaeology.ro), *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia* (Verlag: Brill, Leiden), *Tyragetia* (Chișinău), *Археология* (Kiev), *Peuce* (Tulcea) etc.

Pentru anii ce vin, împreună cu toți prietenii și colegii, îi urez lui Nikolaus fericire și prosperitate în viața personală, precum și continuarea activității sale pline de succes și creativitate în domeniul arheologiei eurasiatice.

AD MULTOS ANNOS !

Aiud, noiembrie 2017

He is a member of the editorial board of several journals, such as *Romanian Journal of Archaeology* (www.archaeology.ro), *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia* (Verlag: Brill, Leiden), *Tyragetia* (Chișinău), *Археология* (Kiev), *Peuce* (Tulcea) etc.

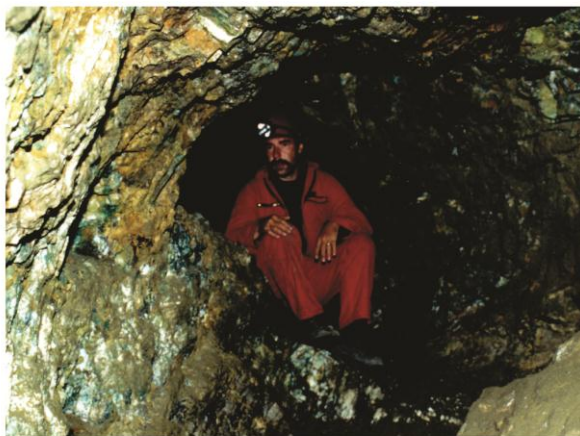
For the coming years, together with his friends and colleagues all over the world, I wish Nikolaus happiness and welfare for his personal life as well as for the continuation of his successful and creative work in the field of Eurasian archaeology.

AD MULTOS ANNOS !

Horia CIUGUDEAN

**N. Boroffka, I. Al. Aldea,
și H. Ciugudean la
Alba Iulia (1993)**

**N. Boroffka în mina de la
Musiston, Tadjikistan
(1998)**

**N. Boroffka pe șantierul de
la Tachti Sangin (2004)**

N. Boroffka pe șantierul de la Ajazskul, Uzbekistan (2003)

N. Boroffka împreună cu S. Hansen (stg.), H. Ciugudean (dr.), colegi și studenți la Teleac (2011)